

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-899

11.12.2023

Landkreditt Forsikring AS

Ansvar

Skader på trær under kantklipping langs vei – kosmetiske skader?

Sikrede var underentreprenør og utførende av et oppdrag som innebar kantklipping langs en fylkesvei. På det aktuelle stedet var det en bjørkeallé, og i forbindelse med kantklipping med den forsikrede arbeidsmaskinen ble flere trær skadet. Fylkeskommunen var eier av trærne og fremmet krav om erstatning, hvilke sikrede betalte. Sikrede meldte kravet under sin ansvarsforsikring. Foretaket avsto dekning både med henvisning til at kravet ikke kom fra skadelidte, og at skadene kun var av kosmetisk art. Sikrede innhentet senere en rapport fra en arborist som konkluderte med at skadene var av mer enn kosmetisk art. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: krav kr 145 764

Saksfremstilling

Saken gjelder sikredes krav om dekning av erstatning utbetalt til skadelidte for skader på trær.

Sikrede utførte oppdrag for fylkeskommunen som inkluderte kantklipping langs en fylkesvei. Under arbeidet skadet sikredes arbeidsmaskin flere trær i en bjørkeallé. Føreren av arbeidsmaskinen har forklart:

Årsaken til at dette skjedde er at vi må klippe så nærme buskene som mulig maskinelt slik at vi minsker det manuelle arbeidet. Det er vanskelig å kontrollere trykket kranen har mot bakken hele tiden og når man da heiser opp så er det et spenn i kranen som gjør at denne spretter frem da jeg kjører fremover og bakover når jeg rygger.

Når jeg da skal klippe tett inn til busker så kan det skje at kranen flytter på seg ukontrollert 10-20 cm og slår bort i busker. Dette skjedde 2 ganger i sommer.

Eier av trærne var fylkeskommunen, som krevde at trærne med skader ble byttet ut, og engasjerte hovedentreprenøren til å utføre dette arbeidet. Denne har igjen fakturert sikrede for arbeidet, totalt kr 145 764,31 inkl. mva. Sikrede har betalt fakturaen, dvs. at skadelidte ikke lenger har noe tap.

Sikrede fremmet 11.11.22 krav under ansvarsforsikringen for arbeidsmaskinen, men foretaket har avslått dekning med henvisning til at skadene kun var av kosmetisk art. Foretaket hadde etter det opplyste konferert med ansatt i landbruksavdelingen som har mastergrad i biologi, og basert på hans vurdering kommet til at trærne var blitt byttet på et "føre var"-prinsipp:

Vi oppfatter saken slik at skaden på trærne er i utgangspunktet "kosmetisk", skadet bark som dette vil gro tilbake etter en viss tid. Det at trærne vil være "risikotrær" bestrides ikke, men dette er heller ingen garanti at de faktisk vil dø av dette. Trær har et eget forsvarssystem og det skal en del til for at trærne blir såpass svake at sopp- og råteskader tar knekken på de.

Vår vurdering av saken er at trærne har blitt byttet på "føre-var" prinsipp, og erstatning for utgifter med dette er dessverre ikke omfattet av kjøretøyets ansvarsforsikring.

De skadene som er dokumentert er rent kosmetiske, om trærne i nær fremtid hadde dødd av skadene, ville det har vært dekket.

Fylkeskommunen ved byggeleder kommenterte på sin side skadene slik:

Skadene som er påført er på stammen, i form av åpne sår, slagskader og død/avrevet bark. Skadene er påført nær bunn av stammen. Denne type skader vil over tid føre til råteskader og forandringer i vekstforhold, som svekker trærnes stabilitet. I tillegg vil slike skader også gå utover assimilasjons- og vedproduksjonsevnen til trærne, som er en grunnforutsetning for vitale og trafikksikre trær. Fylkeskommunen ser svært alvorlig på denne hendelsen.

Fylkeskommunen har gjennomført en befarings- og analyse av skadene som er påført. Skadene som ble påført under kantklipping vil ikke føre til at trærne dør umiddelbart, men fører til at trærnes vitalitet svekkes over tid og fører til at trærne blir 'risikotrær'. Skader som er påført lavt på stammen vil være ekstra kritiske, da de lettere vil være ekstra utsatt for sopp- og råteskader.

Om omfanget av erstatningen skrev fylkeskommunen følgende:

Fylkeskommunen har hatt en grundig gjennomgang av hva man skal kreve erstattet i dette tilfellet. Vi har i lignende tilfeller bla. krevd trær erstattet i tilsvarende størrelse med de trær som er skadet, med påfølgende garantiansvar og skjøtsel. I dette tilfellet har vi kommet frem til at vi krever nyplanting, med etableringskjøtsel, av 6 -seks- bjørketrær. Denne løsningen vil strengt tatt ikke dekke vårt tap. Fylkeskommunen har strukket seg langt for å være imøtekommende, og mener at dette er et minimum av hva vi kan akseptere som en minnelig løsning for partene.

Sikrede har senere innhentet en uttalelse fra en arborist, som mente at skadene var av mer enn bare kosmetisk art.

Sikrede krever dekning for det erstatningsbeløpet sikrede har utbetalt til skadelidte med fradrag for egenandel. Skadelidte har krav på full utbedring av skaden, og det er gitt en god faglig begrunnelse for hvorfor utskiftning ble krevd. Foretakets avslag anses som en ansvarsfraskrivelse. Det er ikke hjemmel for å unnta kosmetiske skader, og skadene er uansett mer omfattende enn kosmetiske, jf. fremlagt rapport fra den uhildete arboristen.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at det ikke foreligger noe erstatningsansvar. Foretaket har ikke hatt kontakt med skadelidte for å kunne vurdere saken mht. krav eller alternative måter å løse dette på. Sikrede kan ikke være kravstiller. Foretaket har anmodet om at sikrede henviser skadelidte direkte til foretaket. Foretaket har i alle tilfelle ment at sår i bark ikke skal erstattes under sikredes ansvarsforsikring. Det er tale om sår som treet med sin forsvarsmekanisme vil reparere selv, og sårene kan betraktes som kosmetiske. Hadde treet blitt så skadet at det har dødd, ville saken stilt seg annerledes, da hadde det foreligget et økonomisk tap, og man ville ved skadetidspunkt, evt. senere, kunne stadfestet dette som en reell skade med evt. erstatningsplikt for foretaket.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Sikrede har bevisbyrden for at han har et erstatningsansvar som er omfattet av forsikringen, herunder at det foreligger ansvarsgrunnlag og økonomisk tap. Sikrede er anmodet om å redegjøre

for ansvarsgrunnlaget, men har ikke noe klart svar på dette. Nemnda antar at det dreier seg om ansvar etter bal. § 4, men her er det et unntak i bal. § 2 a for skade som "kjem av at motorvogna vert nytta til anna enn køyredning". Det er uklart for nemda hvordan arbeidsmaskinen fungerte da skaden inntraff og derfor om den faller innenfor dette unntaket.

Nemnda peker likevel på at skadelidte har lagt frem en takst over de aktuelle skadene på trærne som fremstår som grundig og som foretaket ikke har kommentert. Hvis det foreligger ansvarsgrunnlag, vil derfor denne ut fra den fremlagte dokumentasjon være bestemmende for tapsutmålingen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (selskapsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).